

**פ"ט א** שיעור המחמם וכו'. כתב הרמ"ך לא ידעתי מאין הוציא וז"ל, עכ"ל: **ב** המבשל על האור דבר שהיה מבושל כל זכרו וכו' פטור. נראה מדברי רבינו שכל שלל נתבשל כל זכרו אע"פ שהגיע למאכל בן דרוסאי שייך בזה ביטול וחיוני מיחייב. והרמ"ך כתב נראה מדבריו שהם אינו מבושל כל זכרו אע"פ שנתבשל כמאכל ב"ד חייב משום מבשל, וק"ל א"כ לדבריו הלא מותר לשהות ע"כ כירה גרופה וקפומה דבר הנרדף לו לאכול בלילה יחוש דילמא מגיס כדגזירין בלילה לזירה דבעיק עקירה וטובה הלא לאו ש"מ דכל דבר שנתבשל כמאכל בן דרוסאי לא מבעלוי יומר אין זו משום מבשל כדלמירין כל שבה בחמין מלפני השבת שורין אותו בחמין בשבת ותרענולת דר' אבא מפרשי לה שלא כדברי רבי"ף, עכ"ל:

הנחתן ביום צדד המיחם וכו'. במשנה בפרק כירה אין מותרין ביום צדד המיחם בשביל שנתגלגל וכו' ובגמ' (שם ל"ח:) גלגל מאי אמר רב יוסף גלגל חייב חטאת: וכן המדיח בחמין וכו'. משנה פ' חצית (שם קמ"ה:) כל שלל בל בחמין מלפני השבת מדיחין אותו בחמין בשבת חוץ מן מוליגין וקוליים האספנין שהדחתן זו היא גמר מלאכתן. ובגמ' הדיח חייב חטאת, עכ"ל:

**ג** המפקיע את הכירה וכו'. פ' כירה (שם ל"ח:) במשנה ולא יפקיענה בסודרין ור' יוסי מחיר ולא יטמנה בחול ובאבק דרכים בשביל שחללה. ובגמ' אמר רב נתן בחמה כ"ע לא פליגי דשרי בחולדה אור כ"ע ל"פ דלסיר כי פליגי בחולדה חמה מר סבר גזירין תולדת חמה אלו תולדת אור ומר סבר גזירין ופסק רבינו כת"ק והסיר החמה מבושר פרק כ"ב: וכן המבשל בחמין טבירא. בגמרא אמר רבינא ש"מ המבשל בחמין טבירא בשבת חייב ואסיקנא מאי חייב נמי דקאמר מכת מרדות דרנן: הכבשל על האור דבר שהיה מבושל כל זכרו וכו'. פרק חצית (שם קמ"ה:) במשנה כל שבה בחמין מלפני השבת שורין אותו בחמין בשבת ואמר רב כגון מלי אמר רב ספרא כגון תרענולתיה דר' אבא. ופי' כגון מאי הוא מבושל כל זכרו צביאה בחמין מלפני השבת כדי שיהא מותר לשהותו בחמין בשבת כגון תרענולתיה דר' אבא שהיתה מלוחה ביותר והיה די לה צביאה בחמין ומכאן שהמבשל דבר המבושל אפילו באור ממש פטור שהם היה בו משום שול אפילו בחמין האור היה חייב. ודעת הרשב"א ז"ל וקאם מהמפרשים שכל שנתבשל כמאכל בן דרוסאי שוב אין בו משום חייב בשול דבר תורה ומ"מ באור ממש אסור וזה ללמד מדין חזרת מלמסמך ורע לו כחזר פ"ג ופשוט הוא. ומה שכתב וכן דבר שאינו נרדף ביטול פשוט הוא ונלמד ממה שנתלקו פרק כירה (שם מ"ב) שכן אם יש בו משום שול אם לאו מכאן שדבר שאינו נרדף בשול אין בו בשול לדברי הכל:

**ד** אחד נתן את האור וכו'. ברייתא במסכת ביצה פרק המביא (דף ל"ד) ובגמ' שופת את הקדרה מאי קא עביד. פירוש אחר שהיא ריקנית. ותרירו הכא בקדרה חדשה עסקין ומשום לביזן רעפים נגנו זה, ע"כ. וחיוז בהגסה יש מי שכתב שאין חייב בהגסה ראשונה שאינו מתבשל מהרה הלא בהגסה זו אכל משהגיס פעם אחת דבלא מגיס מתבשל אף המגיס פטור דמאי עבד ולזה נוסה דעת הרמב"ן והרשב"א ז"ל וברולי הכל כל שאין בשולו חייב אין חייב בהגסו ר"ל שאין חייב בהגסה מבושל כל זכרו לדעת רבינו. ולא בהגסה מבושל כמאכל ב"ד לדעת אחרים ז"ל: אבל וכו' שם:

הניח

לחם משנה

העושה עין הכזב ה"ז תולדת לובע וכו'. ומ"מ עדיין יש לתמוה בדברי ה"ה במ"ש שם עם מ"ש כאן דשם נראה שהוא מפרש הסוגיא כולה לענין צביעה וה"ק מאן תנא דנתינת מים בדיו חייב משום לובע ותיקן רבי היא דלשכחנא דלמיר דנתינת מים צביעה חייב משום לשם ה"ה כאן בנתינת מים צביעה חייב משום לובע והקשה אביו אפי' ר' יוסי היא דע"כ לא קאמר ר' יוסי הכס הלא בקמה שהוא צר גיבול ואי הכא הוא שייך גיבול ה"ה דליתו חייב צביעה הלא בשלש משום דעתיקה אליה אכל דיו דלאו צר גיבול ולא חתי כלל לדיד חייב לישא בנתינת מים לבד חייב משום לובע והקשו דהרי מצינו דר"י דלמיר באפר עד שיגבל והשנה אפר לקמה ח"כ אפי' במידי דלאו צר גיבול גיבול חקרי גיבול וחייב עליה וכו' יומא דעתיקה אליה ותרירו מאי אפר עפר כלומר ולעולם דלמיר אינו חייב כלל משום לישא אכל דיו דלאו צר גיבול חייב משום לובע. ולפי זה ח"כ סוגיא דמי שהחשיך דלמיר דהוא סבר דדכדר דלאו צר גיבול אינו חייב ומה שהחשיך בדיו הוא משום לובע. זה נראה פשט הסוגיא לפמ"ש שם ה"ה ז"ל שלא הזכיר שם בדיו הלא צביעה. ויש לתמוה אמאי כתב כן דסוגיא דמי שהחשיך אחיא דלא כאביו הוא לפי פשט זה שהוא עתיד לבאר בפ"ט אחי כאביו וע"כ שכתב כן דלמיר דהו דברי אביו ואי חידוהו ח"כ אפי' דר"י יוסי אינו חייב בנתינת מים וא"כ איך כתב רבינו בפ"ט דמין צבע חייב דר"י וכו' דסבר דלמיר ר"י מודה לנאורה ונראה דדברי הפכיים. ונ"ל דאביו ודאי במאי דקאמר דדיו דלאו צר גיבול וכן מורסן וכן כל דבר דלאו צר גיבול שרייתו זו היא גיבול וחייב בנתינת מים ודיו חייב בנתינת מים צביעה ולישה דשרייתו זו היא גיבול ודיו אורו בגמ' משום ברייתא דלמיר דר"י הנריך שם גיבול והוא דחה ולמיר מאי אפר עפר וה"ק ע"כ לא קאמר ר"י דנריך גיבול הלא בקמה דשייך בו גיבול ואי הוה בדיו שייך גיבול בנתינת מים לא היה חייב כלל אכל השתא דליתו צר גיבול בנתינת מים נגמרה בו מלאכת הצביעה וחייב משום צביעה וה"ה משום לישא ולא

**פ"ט א** ושיעור מבשל סממין וכו'. כלומר הוא עושה סממין אלו כדי לצבוע ירוק שיהיו ראויים למין צביעה ירוק. כלומר שצבעו שום דבר מירוק שהוא הצבע שהיה רותה:

**ד** אחד נתן את האור וכו'. כולם חייבים משום מבשל וכו' אכל אם שפת וכו'. לימה דלמאי חייב המגיס והנחתן ענין ומומן את האור אינו חייב דומיא דלעיל שחייב

הנחות מיימוניות

[א] דאין בישול אחר בישול דתנן בפרק חבית וייתיה לה פ' כירה כל שבא בחמין מלפני השבת מדיחין אותו בשבת וכו' פ' שבא בחמין בכלי ראשון ונתבשל כל צרכו וכתב רא"ם אע"כ

ואני אומר בשול סממין מדבר אשי שמעתיין לה דלמיר פרק האור סוף שמעתיין קמיתיה מה לי בישול פחילה מה לי בשול סממין ולגבי מילה אחמרא וישיא דנתינת מוכחא דלמיר מה לי לתקן מילה מה לי לתקן כלי וכן הביאה ר"ח ז"ל ומעתה המבשל סממין לצורך מילה או לאחת מן התלוים מה ענין לשערו כדרי צביעה פי סככה והדין עמו אם בשל לצבוע כן דבר אלא אם כן נשאר דברים מאי איכא למימר ואף אם לצביעה כבר כללו ר"מ ז"ל בלשונם שכתב שיהיו ראויין לדבר שמבשלין אותו לו וכולהו שיעורי מלאכות נמי הכי אימתה ככולהי מתנייתא כל מידי ומידי דחוי ליה על כן דברי ר"מ ז"ל נכונים: הנותן ביום עד עומה. פרק כירה (דף ל"ח): וכן המדיח וכו' עד כיוצא בזה. פרק כירה ופרק חצית (דף קמ"ה): המפקיע עד פטור. פרק חצית: אחד נתן עד משום מבשל: כתב הראב"ד ז"ל בגמרא מוקי לה בקדרה חדשה ומשום לנן רעפים נגנו זה: ואני אומר אינו מביין מה בא לחדש הראב"ד ז"ל בלשון זה כי הלה פסוקה היא במסכת ביצה פ' המביא כד' יין (ל"ד) גמרא מתניתין דאין מוליגין

**פ"ט** האופה עד אבר קטן. פ' כלל גדול (דף ע"ה) ופ' כירה (דף ל"ח): ושיעור מבשל סממין וכו' שר"א דלמיר (ד' ק"ד): כתב הראב"ד ז"ל כדי לצבוע כהן כגד קטן פי סככה עכ"ל:

ואני אומר בשול סממין מדבר אשי שמעתיין לה דלמיר פרק האור סוף שמעתיין קמיתיה מה לי בישול פחילה מה לי בשול סממין ולגבי מילה אחמרא וישיא דנתינת מוכחא דלמיר מה לי לתקן מילה מה לי לתקן כלי וכן הביאה ר"ח ז"ל ומעתה המבשל סממין לצורך מילה או לאחת מן התלוים מה ענין לשערו כדרי צביעה פי סככה והדין עמו אם בשל לצבוע כן דבר אלא אם כן נשאר דברים מאי איכא למימר ואף אם לצביעה כבר כללו ר"מ ז"ל בלשונם שכתב שיהיו ראויין לדבר שמבשלין אותו לו וכולהו שיעורי מלאכות נמי הכי אימתה ככולהי מתנייתא כל מידי ומידי דחוי ליה על כן דברי ר"מ ז"ל נכונים: הנותן ביום עד עומה. פרק כירה (דף ל"ח): וכן המדיח וכו' עד כיוצא בזה. פרק כירה ופרק חצית (דף קמ"ה): המפקיע עד פטור. פרק חצית: אחד נתן עד משום מבשל: כתב הראב"ד ז"ל בגמרא מוקי לה בקדרה חדשה ומשום לנן רעפים נגנו זה: ואני אומר אינו מביין מה בא לחדש הראב"ד ז"ל בלשון זה כי הלה פסוקה היא במסכת ביצה פ' המביא כד' יין (ל"ד) גמרא מתניתין דאין מוליגין

כי דבריו של ר"ל הן ככלל ואף הדבריהם והכל מבוסס איסור בשל דבדרי ר"מ ז"ל וגם בעל המאמר  
 דשחין הסף חייב משום מבלש פירוש דשחין שמהם כלי חרס מלשון שחין וגם ר"ח ז"ל כן פירש וחייב  
 מבלש ומופירא טעמיה דלשוריו מנא קא מיכוין ונמאז דברי ר"מ ז"ל דבדרי ר"י אלפס ובעל המאמר  
 (דף ק"ו) פקד כל הנחתות באות מלה : שבת עד מלאכה . יוש פקד קמא דשבת : המו

זמנים. הלכות שבת פ"ט

מ צפורן שפירשה רובה וכו'. וסחא משבחה נדמנה להרמ"ך בדברי רבינו ולפיכך חמה עליו וסחא ספרים דין בספרי רבינו מכוונת:

יא המכבם בגדים הרי הוא תולדת וכו' והסוחא את הבגד עד שיולא המים שבו וכו'. כחז ה"ה פירשו קצת המפרשים שהסוחא בבגד יש בה שני פנים וכו'. אבל הרמב"ן

כתב ספ"ח שרשים כך ראוי לומר בכל יסוחא פירות מולדת מפרק וכו'. ואינו יורד לעומק דעת הרמב"ן במאי דמרכיב בגד אחרי ריבוי אלוהי ואלמנן. ומ"מ במ"ש שכן דעת רבינו לענין דסוחא הוי משום מלכין פשוט הוא בדברי רבינו אבל מ"ש דבין נמי שייך כיבוס לכאורה משמע מדברי רבינו דבין דבין דוקא חייב אלא שצפ"כ כחז הסוחא כמות חייב מפני שהוא מכבס לפיכך אכור לדחוק מטלית או מוך וכיוצא בהם צפי האשישה וכיוצא בהם לסחא שמה יבא

החלב או את הזפת והכופר והגפרית וכיוצא בהם הרי זה תולדת מבשל וחייב. וכן המבשל כלי אדמה עד שיעשו חרס חייב משום מבשל. כללו של דבר בין שריפה גוף קשה באש או שהקשה גוף רך הרי זה חייב משום מבשל: ז הגוזז צמר או שער בין מן הבהמה בין מן החיה בין מן החי בין מן המת אפילו מן השלח שלהן חייב. כמה שיעורו כדי לטוות ממנו חוט שארכו כרוחב הסיט כפול. וכמה רוחב הסיט כדי למתוח מן

בוהן של יד עד האצבע הראשונה כשיפתח ביניהן בכל כחו והוא קרוב לשני שלישי זרת. התולש כנף מן העוף הרי זה תולדת גוזז. השווה את הצמר מן החי פטור שאין דרך גזיזה בכך ואין דרך גפוז בכך: ח הנוטל צפרניו או שערו או שפמו או זקנו הרי זה תולדת גוזז וחייב. והוא שיטול בכלי. אבל אם נטלן בידו בין לו בין לאחר [ז] פטור. וכן החותך יבלת מגופו בין ביד בין בכלי פטור בין לו בין לאחר. ומותר לחתוך יבלת במקדש ביד אבל לא בכלי. ואם היתה יבשה חותכה אף בכלי ועובר עבודה: ט הנוטל שערו בכלי כמה יטול ויהיה חייב שתי שערות. ואם ליקט לבנות מתוך שחורות אפילו אחת חייב. צפורן שפירשה רובה וציצין של עור שפירשו רובן אם פירשו [ס] כלפי מעלה ומצערות אותו מותר ליטול אותן בידו אבל לא בכלי. ואם נטלן בכלי פטור. ואם אינן מצערות אותו אפילו ביד אסור. ואם לא פירשו רובן אפילו מצערות אותו אסור לנטלן בידו ואם נטלן בכלי חייב: י המלבן את הצמר או את הפשתן או את השני וכן כל כיוצא בהן ממה שדרכן להתלבן חייב. וכמה שיעורו כדי לטוות ממנו חוט אחד אורכו כמלוא רוחב הסיט כפול שהוא אורך ארבעה טפחים: יא המכבם בגדים הרי הוא תולדת מלבן וחייב. והסוחא את הבגד עד שיוציא המים שבו הרי זה [י] מכבם וחייב. ישחסימה מצרכי כיבוס היא כמו שההגסה מצרכי הבשול. ואין סחימה בשער

א עור סי' שמ סמ"ג ס: ב עור סי' שנה וע"ה סמ"ג לאוין ס: ג עור סימן שז סמ"ג לאוין ס: ד עור סימן שז:

וכן המבשל כלי אדמה וכו'. שם האי מאן דשדא סיכחא חייב משום מבשל. ורמימי בספר העמים שיש גאונים פירשו שהוא מבשל כלי אדמה דקין. ורש"י ז"ל פירש יחד של עץ לת, וכבר הזכרתי למעלה יותר מבוחר מזה גבי שופת קדרה: כללו של דבר וכו'. כבר נבאר:

ז הגוזז את האמר או שער וכו'. מוספחא הגוזז מן החיה מן הבהמה מן העופות אפילו מן השלח מלא הסיט כפול חייב ע"כ. וכמה רוחב הסיט פירוש פשוט. ופרק האורג (שבת ק"ה): במשנה שיעור המלבן והמנפץ והאובע והסווא כמלא רוחב הסיט כפול והאורג צ"ו חוטין שיעורו כמלא הסיט. ובגמ' (שם ק"ז) רב יוסף מחוי כפוף ר' חייא בר אמי מחוי פשוט. ורבינו פ' מלא הסיט רוחב שצין גודל לאצבע, ופירוש כפוף שאינו פושט לאצבעותיו ככל הנריך אלא כפוף ופירות פשוט שהוא פושטן. ופסק כן רבינו שאין לחייב אלא בדאיה ברורה. והזרת הוא ג' טפחים לפי שהסחא היא צ"ו טפחים ויש בה שני זרמות במדה הורת האומר ככחב ולא המשוער ביד. שהמשוער ביד מלא הסיט יותר הוא משני שלישים במורגש ומלא שרוחב הסיט כפול הוא ד' טפחים זה דעת רבינו. ורש"י ז"ל פירש סיט שהוא הפסק בין לאצבע לאמה כמה שאדם יכול להרחיב, ע"כ. ובגמרא פירש רב יוסף אחוי האי הסיט כפול דמתניתין כפול ממש בריוח קצר שצין לאצבע לאמה משער שתי פעמים. מחוי פשוט שצין גודל לאצבע פעם אחת והוא כפול דמתני' שיש בו כפול כחותן שצין אמה לאצבע, ע"כ: ה' הרתולש כנף מן העוף ה"ו תולדת וכו'. פ' כלל גדול (שם ע"ד): התולש את הכנף והקוטמו והמורטו חייב ג' חטאות ארשב"ל תולש חייב משום גוזז קוטס חייב משום מהך ממרט חייב משום ממהך, ע"כ: השווה את האמר מן החי פטור שאין דרך וכו'. שם אר"י הסוה אמר מעל גבי בהמה בשבת חייב ג' חטאות משום גוזז ומשום מנפץ ומשום טויה רב כהנא אמר אין דרך טויה ביד ואין דרך גזיזה ביד ואין דרך גפוז ביד ע"כ:

ח הנוטל צפרניו או שערו או שפמו או זקנו הרי זה גוזז וכו'. משנה פרק המניע (דף ז"ד): הנוטל צפרניו זו צו או בשני וכן שערו וכן זקנו וכן שפמו וכן הגדלת וכן הכוחלת וכן הפוקסת ר"ל מחייב חטאת וחכמים אוסרים משום שבות ובגמ' מחלוקת ביד אבל בכלי ד"ה חייב: וכן החותך יבלת מגופו וכו'. הכלי שכתב רבינו הוא מהמיה אולי כי לפי הסוגיא שבסוף עירובין (דף ק"ג) נראה דבאור שהיבלת הלכה הוחתכה בכלי הרי הוא כחותך לצפרניו בכלי שהוא חייב וזה ל"ל כמובנה שם ודברי רבינו נ"ל:

ומותר לחתך יבלת במקדש ביד אבל לא וכו'. במשנה שם חותכין יבלת במקדש אבל לא במדינה ואם בכלי כאן וכאן אסור. ובגמרא הקשו ממה ששנינו גבי קרבן פסח חותכת יבלת אינה דוחה את השבת. ותירצו חד אמר הא וזה בלחה הא ביד הא בכלי וחד אמר הא וזה ביד הא בלחה וזה ציבשה. ושאלו למאן דלמך הא ביד הא בכלי מאי טעמא לא אמר הא בלחה וזה ציבשה. והשיבו יבשה אפילו בכלי נמי שריא פרוכי מפרקא. ופסק רבינו במאן דלמך הא וזה ביד הא בלחה הא ביד הא בכלי ויבשה אפילו בכלי שרי:

ט הנוטל שערו בכלי וכו'. פ' המניע (שם ז"ד): הנוטל מלא פי חוט בשבת חייב חטאת מלא פי חוט שמים רבי אליעזר אומר אחת ומודים חכמים לר' אליעזר במלקט לבנות מתוך שחורות שאפילו אחת חייב. ודבר זה אף בחול אסור משום לא ילבש גבר שמלת אשה: צפורן שפירשה רובה וכו'. (שם) חניא רשב"ל אומר נכורן שפרשה רובה ולינין שפירשו רובן ביד מותר בכלי פטור אבל אסור ביד פטור אבל אסור בכלי חייב חטאת. אמר ר' יהודה הלכה כרשב"ל אמר ר' יוחנן והוא שפירשו כלפי מעלה ומצערות אותו:

י המלבן את האמר וכו'. במשנה פרק האורג שער המלבן כחציה בפרק זה:

יא המכבם בגדים הרי זה תולדת מלבן וחייב וכו'. זה מוזכר בהרבה מקומות. ופירש רבינו שהוא תולדת מלבן ופשוט הוא: הסוחא את הבגד וכו'. בהרבה מקומות דלמא חתי ליד סחימה ופירשו קצת המפרשים ז"ל שהסחימה בבגד יש בה שני פנים האחד כשהיה ממים שהבגד בסחימה זו מתלבן וזו היא תולדת המלבן והשני כשהיה משאר מקוין כן יין ושמן שאין הבגד מתלבן בהן ואסורה מפני תולדת הדש לפי שהוא מפרק ומוליד המשקין המובלעין וזו אינה אסורה אלא כשהמשקין היואין אינן הולכין לאכור. ולזה נראה שפסד דעת הרשב"ל ז"ל אבל הרמב"ן ז"ל כתב סוף פ' שמונה שרשים כן ראוי לומר בכל כוחות פירות תולדת מפרק צריך למשקים ושיעורן כגורגרת ואין דישה אלא בגידולי קרקע כלומר בפירות וכיוצא בהן. והסוחא בגד תולדת אובע כדרך מלבן והוא נמי בכל שמכבס בין במים בין ביין כדאמרין ההם לאכלה ולא למשרה ולא לכביסה

והוא שמכבס הבגד בכך מעט ושיעורו כמלא רוחב הסיט כפול בחוטין ובארוג ג' על ג' כשיעורן להולא ובענין הזה כתב הרב משה הספרדי ז"ל. ושנינו בחוספחא המכבס והסוחא מלאכה אחת ר' יעמאל צו של ר"י בן זרקה אומר נכבס שצירושלים קבוע סחימה מלאכה צפי ענמה ע"כ וכן דעת רבינו וכמ"ס: ואין סחימה בשער וכו'. פרק משנין (שבת קכ"ח) רבה ור"י דאמרי תרוייהו אין סחימה בשער ע"כ, ומיאו איסורא איכא:

המנפץ

לחם משנה

מהו דמימא שאינו עושה שום מלאכה שהרי הם חוקים שהם מתחזקים יותר קמ"ל שחייב על הבישול מפני שבתחלה האש מרפה אותם ועושה להם ווא"כ מקשה לוחם ומש"ה חייב לכל לעולם דבכל דבר לה חייב בקישויו:

י אורך ד"ס. דעמו לומר קרוב לד"ס שהרי למעלה כתב קרוב לשני שלישי זרת: יא והסוחא את הבגד וכו'. כתב ה"ה והסוחא בגד תולדת אובע כדרך מלבן וכו'. ז"ל שם"ה תולדת אובע הוא מפני שהמלבן הוא כמין אובע אבל אינו אלא תולדת מלבן, ומה שהכריח מן החוספחא שאמרה המכבס והסוחא מלאכה אחת היא משום דחילק

הגהות מיימוניות

[א] כדרך כהנא דהוא בתראה ודלא כר"י עיין פ' כלל גדול: [ב] כחכמים דאמרי משום שבות ודלא כר"א דאמר לעצמו חייב ע"כ בגמ': [ג] חניא רשב"א אומר כו' ע"ש: [ד] בזבחים פרק דם חטאת אמר רבא זרק סודר לים חייב וכן במכילתין פ' נוטל תנן שיש עליו לשלש וכו' עיין לקמן פרק כ"ב אבל סחימה יין ושמן משקין פירי' דהוי תולדת דרש כדלקמן פרק כ"א ופ' כ"ב בהג"ה עיין בספר התרומה:

המלבן את האמר עד ד' טפחים. פרק ר"א דאורג (דף ק"ז): המכבם עד לרבי בישול. מסכת נזעים פ' דם חטאת (דף ז"ד): ואין סחימה בשער. פ' משנין:

מגדל עז

הגוזז עד חייב. גמס' בכורות פ' הלקוח את הבהמה (דף כ"ה): וכמה עד כפול. פ' כלל גדול: וכמה רוחב עד זרת. בפרק המניע פירשו כן רוב המפרשים ז"ל ונראה פ' בתרא דמסכת ערלה פירש כן ר"מ ז"ל ומה שמהא פירושם רבים וזה נחמין צעניו: התולש כנף עד ואין דרך טויה ביד. פרק כלל גדול סבר רב כהנא הכי ואע"ג דה"ל תלמוד לגבי ר"י פסק כוותיה וכ"כ ר"ח ז"ל דהא דלכתן ביחוסלמי כוותיה ועוד דמתניתא דהנוטל צפרניו זו צו קיימי רבנן כוותיה: הנוטל עד פטור. פ' המניע: פרק הלקוח את הבהמה: מותר לחתוך עד ועובר. במסכת עירובין פרק האורג תפילין (דף ק"ג): הנוטל שער עד חייב. פרק המניע: נזעים פ' דם חטאת (דף ז"ד): ואין סחימה בשער. פ' משנין:

וכפי פירושו וכן משמע פ' ר"א דלורג :



## פרק עשירי